

גורם אחראי:

רמ"ל טו"ש

פקודת נציבות

בתוקף מתאריך: 1.5.01

פרק: 01 - כללי

ת' עדכון אחרון: 6.11.07

מס' הפקודה: 01.22.00

שמירת הכשרות בשירות בתי הסוהר

1. א. כל המטבחים וחדרי האוכל בשב"ס יהיו כשרים למעט מטבחים המשמשים אך ורק אסירים ביטחוניים שאינם יהודים.
- ב. בסמכות רבנות שב"ס לבדוק עמידת המטבחים וחדרי האוכל בהוראות הכשרות שניתנו על ידה. בכפוף לבדיקה זו ואישור ביצוע כל הנהלים לשביעות רצונה, תנפיק רבנות שב"ס "תעודת כשרות" המעידה על כשרות המטבח וחדר האוכל. המטבח הכשר בשב"ס ישא תעודת כשרות תקפה מרבנות שב"ס אשר תוצג במקום בולט ונראה לעין כל דורש.
- בסמכות רבנות שב"ס לשלול את התעודה ממטבח שאינו עומד בתנאים לקבלתה בכל עת. התנאים לקבלת תעודת כשרות מפורטים בנספח א' לפקודה זו.
- ג. רב בית הסוהר ינהל "יומן כשרות" שבו יתעדו כל פעולות הכשרות היומיומיות שהתבצעו במטבח, הן בימות החול והן בשבתות ובחגי ישראל.
- עוד יתועדו ביומן ביקורות והדרכות שבוצעו.
- רב בית הסוהר ינהל את היומן באופן מלא ושוטף מידי יום ביומו.
- אחראי מטבחים ידרש לחתום בסוף כל יום על היומן בנוסף לאישורו של הרב.
- ד. להוראות מפורטות בעניין שמירת הכשרות ראה נוהל טו"ש 1102-30.
2. בראש מערך הכשרות בשב"ס, יעמוד מפקח כשרות ארצי. תפקידו לרכז, להדריך, לבקר ולתת מענה לכל הבעיות והנושאים בתחום הכשרות והשבת בכלל מתקני השב"ס.
- בתחום המנהלי והמקצועי, כפוף מפקח הכשרות הארצי ישירות לרב הראשי לשב"ס.

מפקח כשרות ארצי

3. כל רב יפעל לשמירה על הכשרות ביחידתו. להלן תחומי אחריותו:
- א. הקפדה ואכיפת איסור הבישול והאפיה החלבית במטבחי שב"ס.
- ב. אפיון ארוחות המוגשות במטבח:
ארוחת בוקר חלבית.
ארוחת צהרים בשרית.
ארוחת ערב "בחזקת בשרית".
- ג. חובת הפרדה וסימון כלים בשריים, חלביים וסתמיים, וכן כלים הנמצאים במטבחים שאינם כשרים.
- ד. ניקוי ירקות וברירת קטניות.
- ה. הפעלת מערך אפיה סתמית.
- ו. קבלת מזון בשנת השמיטה.
- ז. ניהול מערך הכשרות היחידתי בתחום: הדרכות עפ"י תוכנית, ביקורות, דיווח וניהול יומן כשרות.
- ח. רב היחידה יישם הנחיות הקשורות לשמירת הכשרות בשבת ויסתייע בסוהרים "נאמני כשרות" או במשגיח כשרות-אזרח, לטובת פיקוח הכשרות במטבחים במהלך השבת.
4. א. בבתי סוהר בהם לא נמצאים משגיחי כשרות בימי שבת ובחגי ישראל, תתבצע ההשגחה על שמירת הכשרות במטבח על ידי סוהרים נאמני כשרות.
- ב. סוהר "נאמן כשרות" - סוהר יהודי שומר מצוות, אשר קיבל הכשרה מתאימה לתפקיד "נאמן כשרות" ואושר למלא תפקיד זה ע"י הרבנות הראשית לשב"ס.
- ג. אופן איתור ומינוי סוהרים נאמני כשרות והכשרתם:
- (1) איתור סוהרים נאמני כשרות ייעשה באמצעות רב היחידה בשיתוף קצין מש"א יחידתי.
- (2) העסקת נאמן כשרות תהיה על סמך קבלת חו"ד והמלצה מרב היחידה.
- (3) סוהרים "נאמני כשרות" יעברו השתלמות מתאימה ויוסמכו לתפקיד ע"י הרבנות הראשית לשב"ס.

אחריות רב ביס"ר
בתחום הכשרות

נאמני כשרות

4) רב היחידה יוודא איוש מלא של נאמני הכשרות ביחידה על פי הצרכים הקיימים. במקרה שמסתמן מחסור בנאמני כשרות בביס"ר, יאתר רב בית הסוהר סוהר שישמש כנאמן כשרות וידאג להכשרתו בקורס המחוזי וביום העיון הארצי הנערכים מפעם לפעם על ידי הרבנות הראשית לשב"ס.

5) הרבנים המחוזיים יקיימו ימי עיון בנושאי כשרות לנאמני כשרות אחת לשלושה חודשים לפחות.

ד. פעילות סוהרים נאמני כשרות:

1) סוהרים נאמני כשרות יועסקו בשבת ובחג.

2) סוהר נאמן כשרות יגיע למטבח לפחות שעה לפני כניסת השבת ובזמנים אשר יקבעו ע"י רב היחידה.

3) זמן ההעסקה הכללי של נאמן הכשרות בימי השבת והחג הוא שמונה שעות לכל היותר.

4) רב היחידה יוציא לו"ז לשעות העסקת נאמן הכשרות ויפיץ אותו למפקד בביס"ר ולרב הראשי.

5) נאמן הכשרות ייפגש עם רב בית הסוהר אחת לשבועיים, על מנת לקבל הנחיותיו ולשם תדרוך שוטף.

פעילות זאת של נאמני כשרות תתועד ביומן כשרות.

6) נאמן הכשרות יעביר דיווח לרב בית הסוהר בתחילת כל שבוע אודות אירועים ופעילות הכשרות בשבת החולפת.

דו"ח זה יועבר באמצעות "טופס בקרת כשרות" הנמצא ביומן הכשרות. רב היחידה יעביר את היומן הכולל את הדיווח - לחתימת מפקד ביס"ר ולעיון אחראי מטבחים.

7) במהלך השעה שלפני כניסת השבת/המועד יוודא נאמן הכשרות את מוכנות המטבח וחדרי האוכל בתחומים המפורטים בנספח וייתן מענה הלכתי בסיסי לבעיות המתעוררות.

ה. בזמן הפיקוח על הכשרות לא יוטלו על נאמן הכשרות מטלות אחרות כלשהן למעט במצבי חירום.

אחריות מפקד יחידה

5. מפקד ביס"ר אחראי לשמירת הכשרות ביחידתו וינקוט בכל הפעולות הנדרשות לשם שמירה על הכשרות בימי חול, בשבתות ובחגים בבית הסוהר בהתאם לכללי פקודה זו.

6. א. אנשי סגל ו/או אסירים ו/או מבקרים אינם רשאים להכניס דברי מזון למטבחים ולחדרי האוכל בבתי הסוהר.
- ב. רכישות מוצרי המזון המיועדים לשיפור האוכל יתבצעו על ידי צוות המזון. כל חריגה מכך תתבצע בתאום ובפיקוח רב היחידה.
- ג. ארוחות המתקיימות במסגרת שב"ס מחוץ ליחידה, יערכו אך ורק במקומות העומדים בפיקוח כשרות של הרבנות הראשית לישראל.
7. בניית מטבח חדש (מכל סוג שהוא) מותנית בקבלת אישור הרב הראשי לשב"ס. בשום מקרה לא יפתח מטבח חדש במתקני שב"ס ללא קבלת אישור בכתב, כי המטבח עומד בכל דרישות הכשרות של שב"ס. הנפקת אישור כזה היא בסמכותו הבלעדית של הרב הראשי לשב"ס.
8. המכונות האוטומטיות לממכר שתייה ומוצרי מזון המצויות במרכזי המכר, יכילו מוצרים כשרים בלבד. באחריות רבני בתי סוהר לפקח על כשרות המוצרים הנמכרים במכונות אלה, שיעמדו תחת פיקוח כשרות של רבנות מוכרת ע"י הרבנות הראשית לישראל.
9. לשמירת הכשרות בבתי הסוהר ימוינו וישובצו אסירים מתאימים שיאשרו ע"י רב ביס"ר, לשמש כעובדי כשרות וכבוררי קטניות וירק.
- תנאי העסקת עובדי הכשרות יהיו בהתאם לתנאי העסקת עובדי המטבח האחרים. עובדי הכשרות יהיו כפופים לרב היחידה.
- בבתי הסוהר בהם תקן הרב הינו חצי משרה ו/או בתי סוהר בהם אין רב ו/או עפ"י שיקול הרב הראשי לשב"ס, יוקצו משגיחי כשרות אזרחים בשירותים קנויים. הפעלתם המקצועית תהיה ע"י רב בית הסוהר ו/או הרב המחוזי.
10. בשנות השמיטה יותאמו העבודות במטבח לנהלים שונים הנגזרים מההלכות המיוחדות הנוגעות לשנת השמיטה.
11. כל יחידות השב"ס יכינו עצמם לפסח בתחום הכשרת המטבחים, חדרי האוכל ומרכזי המכר. כמו כן יערכו לשמירת החג ומניעת הכנסה של מוצרי חמץ ליחידות במהלך כל ימי החג וחול המועד.
- רכישות מזון וקיום ארוחות מחוץ ליחידה במסגרת שב"ס**
- בניית מטבח חדש**
- מצרכי מרכזי מכר ומכונות אוטומטיות**
- משגיחים ועובדי כשרות**
- שנת שמיטה**
- פסח**

12. על אף ההקפדה והשמירה על כשרות המטבחים בשירות בתי הסוהר, ישנם אסירים יהודים שומרי מצוות, המקפידים על רמת כשרות מזון למהדרין (גלאט), אשר אינם אוכלים את המזון הסטנדרטי המוגש בבית הסוהר. על מנת לאפשר לאסירים אלה לאכול מזון בהכשר "מהדרין" יופעל ההסדר דלהלן:
- א. אסירים שיבקשו לקבל מזון "כשר למהדרין" יידרשו לעמוד בקריטריונים להלן:
- (1) אסיר/עצור שהשתייך טרם כליאתו, במשך שנתיים לפחות, לאחד המגזרים החרדים בהם נהוג לאכול מהדרין (בד"צ) בלבד. על האסיר להמציא אישור מרב הקהילה אליה השתייך האסיר, לפיה הוא מקפיד הקפדה יתירה על קיום המצוות, עומד בכל דקדוקי ההלכות הכתובות בשולחן ערוך ונושאי כליו וזאת בהתאם למנהגי העדה אליה הוא משייך עצמו. כל זאת עפ"י האמור בנספח ב' לפקודה זו.
- רב בית הסוהר וידא עם רב הקהילה שהאסיר/העצור מוכר לו והיה נימנה על חברי קהילתו.
- או לחילופין, אסיר שחזר בתשובה תוך כדי מאסרו, שוהה באגף לש"ם ובמשך השנה האחרונה נתקיימו לגביו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (2 – 4) שלהלן.
- (2) האסיר אינו אוכל את המזון המבושל והמוכן במתקני שב"ס, ואינו אוכל מוצרי מזון המסופקים על-ידי שב"ס, למעט ירקות שאינם מבושלים.
- (3) האסיר אינו אוכל כל מזון בהכשר רבנות רגילה, כולל הכשר של הרבנות הראשית לישראל.
- (4) האסיר רוכש אך ורק מזון ומוצרי מרכז מכר ברמת הכשר מהדרין ומקפיד על מזון ברמת מהדרין גם בעת שהותו מחוץ לכותלי הכלא.
- ב. אסיר/עצור מהמגזר החרדי, כאמור לעיל, הנקלט לבית הסוהר או לבית המעצר, יסופק לו "מזון מהדרין" מיד עם כניסתו למתקן שב"ס (להלן "אישור זמני") ואולם, הוא יחויב להגיש את כל האישורים והמסמכים הנלווים הנדרשים בתוך שבועיים. הגיש האסיר את המסמכים כנדרש, תמשך אספקת מזון בד"צ עד לדין בועדה המחוזית הנוכרת להלן. במידה והאישורים לא יוגשו להנחת דעתו של רב בית הסוהר במועד, תיפסל זכאותו לאספקת מזון כשר למהדרין, ע"י רב היחידה.

- ג. הזכאות לקבלת מזון" כשר למהדרין":
- 1) זכאותו של אסיר/עצור לקבלת "מזון מהדרין" תיקבע ע"י ועדה מחוזית בראשות סממ"ז ובהשתתפות: סגן הרב הראשי, רב מחוז, ק. ניהול אסירים מחוזי, וקמ"ן מחוזי. במידת הצורך, יוזמן לדיון הרב הראשי לשב"ס.
 - 2) האסיר/עצור יגיש בקשה לקבלת "מזון מהדרין" (נספחים א' ו-ב') לרב היחידה באמצעות מנהל האגף.
 - 3) טופס "בקשת אסיר לאישור קבלת מזון בהכשר בד"צ" (נספח א') יונח בפני הועדה המחוזית כשהיא כוללת: בקשת האסיר, חוות דעת: מנהל האגף, רב בית הסוהר, קמ"ן בית הסוהר, ק. אסירים ומפקד בית הסוהר. כמו כן יונח בפני הועדה המחוזית נספח ב' - "אישור לאדם חרדי" (אסיר חוזר בתשובה כנוכח בסעיף 12 א' 1 לא יידרש להביא טופס זה).
- לכל בקשת אסיר/עצור, תצורף רשימת מוצרי מרכז מכר אותם רכש במשך 3 חודשים הסמוכים למועד דיון הועדה. ברשימה זו תצוין בדיקת רב היחידה אודות רמת כשרות המוצרים. החלטת הועדה המחוזית תירשם על טופס זכאות/פסילה לקבלת "מזון מהדרין" (ראה נספח ג').
- טופס זה ימולא ב- 4 עותקים ויועבר ל: מח' לוגיסטיקה – ק. בקרת מטבחים ומזון בד"צ, לרב הראשי לשב"ס, למפקד בית הסוהר ולתיקו האישי של האסיר.
- 4) החלטת הועדה המחוזית אשר תאושר ע"י הרב הראשי לשב"ס ורמ"ל טו"ש מהווה אסמכתא להזמנת "מזון מהדרין" ע"י שב"ס עבור אותו אסיר/עצור.
 - 5) במקרה של חילוקי דעות יובא הנושא להכרעה בפני סגן הנציב.
 - 6) העתקים מן הטפסים הנזכרים כנספחים א'-ג' יתויקו בתיקו המנהלי של האסיר/עצור.
 - 7) אסיר/עצור שאושרה זכאותו, תשוב ותבחן הזכאות ע"י הועדה המחוזית, אחת לתקופה שלא עולה על שנה. להלן תהליך העלאתו של מקבל מזון בד"צ לדיון מעקב:
 - א) רב ביס"ר יפנה המלצתו לועדה מחוזית לבדיקת המשך זכאות לקבלת מזון בד"צ – להלן נספח ד'.

ב) אל הבקשה יצרף הרב דוחות מרכז מכר אודות רכישות האסיר בשלושת החודשים האחרונים.

ג) הועדה המחוזית תדון בבקשת הרב ותאשר או תפסול המועמד להמשך קבלת מזון. החלטת פסילה כפופה לאישור הרב הראשי לשב"ס ורמ"ל טו"ש.

ד. פסילת הזכאות לקבלת "מזון מהדרין":

1) החלטה על פסילת זכאות לקבלת "מזון מהדרין" והפסקתה, תתקבל

ע"י הועדה המחוזית ותאושר ע"י הרב הראשי לשב"ס ורמ"ל טו"ש.

2) אסיר/עצור שאינו עומד באיזה מהקריטריונים המפורטים בסעיף א' לעיל תיפסק זכאותו לקבלת מזון כשר למהדרין.

3) בסמוך לאירוע שבגיניו מסתמן הצורך לפסילת והפסקת הזכאות, תתכנס הועדה המחוזית להחליט על כך.

4) אסיר/עצור אשר שהה באגף לש"מ והיה זכאי לקבלת "מזון מהדרין" והורחק מן האגף בשל חוסר התאמה, תיפסל זכאותו ותופסק ללא צורך בדיון בועדה המחוזית.

5) אסיר/עצור שנפסלה זכאותו לקבלת "מזון מהדרין", יוכל להעלות את עניינו ולבקש כי זכאותו תיבדק מחדש בתום ששה חודשים מתאריך הפסילה.

ה. שב"ס ירכוש עבור הזכאים לקבלת "מזון מהדרין" מגשיות.

ו. בבתי סוהר בהם יש ביקוש למוצרי מרכז מכר "מהדרין", יירכשו מוצרים אלו עפ"י בקשת האסירים ועל חשבונם, בהתאם לבקשות שתוגשנה בראשית כל חודש קלנדארי, עבור החודש כולו.

רכישת המוצרים תבוצע ע"י מנהל מרכז מכר בהתאם לאמור ויימכרו על-ידו במרכז המכר.

ז. רמ"ל טו"ש יערוך פעם בשלושה חודשים בדיקה של תהליך אישור מזון מהדרין, לצורך שמירת המסגרת התקציבית.

13. בבית הסוהר- רב בית הסוהר.

במטה- רמ"ל טו"ש, הרב הראשי לשב"ס.

14. תאריכי עדכון קודמים:

3.7.07 , 10.7.05

גורם ביצוע

נספח א'

שירות בתי הסוהר

בית סוהר _____

תאריך _____

ט: _____

אל: הועדה המחוזית לאישור מזון בהכשר מהדרין

טופס בקשת אסיר לאישור קבלת מזון בהכשר מהדרין (בד"צ)

1. פרטי האסיר:

שם פרטי	שם האב	שם משפחה	אגף
---------	--------	----------	-----

2. כתובת בטרם מאסר:

3. נימוקי האסיר לבקשתו למזון מהדרין

4. מעמד אישי: רווק / נשוי / גרוש / אלמן / חי בנפרד מאשתו ללא גירושין

חו"ד מנהל האגף:

האם התנהגותו של האסיר תקינה: (לא אוכל מהמזון המבושל לאסירים, לא צופה בטלוויזיה, שומר על כל הכללים המתחייבים מנוהל הפעלת האגפים לשומרי מצוות 1002 - 30 ומתנהג כראוי)

לא כן

שם	חתימה	תאריך
----	-------	-------

חו"ד רב ב'ס:

האם האסיר עומד בקריטריונים לקבלת מזון בהכשר מהדרין בהתאם לנוהל זכאות למזון בהכשר למהדרין:

לא כן

מצ"ב רשימת מוצרי מרכז מכר אסירים שנרכשו ע"י האסיר בשלושת החודשים האחרונים. רמת הכשרות של המוצרים היא: _____

שם	חתימה	תאריך
----	-------	-------

חו"ד קמ"ן:

האם האסיר מעורב בהברחה/סחר בסמים:

לא כן

האם האסיר מעורב באירועים שליליים בבוס:

לא כן

שם	חתימה	תאריך
----	-------	-------

חו"ד ק. אסירים:

האם נשללו מהאסיר טובות הנאה במשך 3 החודשים האחרונים:

האם נשפט משמעתית ב – 3 החודשים האחרונים:

שם חתימה תאריך

חו"ד מפקד ב/ס:

שם תאריך חתימה

נספח ב'

שירות בתי הסוהר

בית סוהר: _____

תאריך: _____

לכבוד הרב: _____

הנדון: אישור לאדם חרדי

נא אישורך כי האסיר/עצור _____ ת.ז. _____
משתייך במשך השנתיים האחרונות למגזר החרדי ומקפיד על אכילת "מזון מהדרין" בלבד.

תמצית שיחתו של רב היחידה עם רב הקהילה :

חתימת רב ביס"ר: _____

לכבוד רב בית הסוהר _____

א. הריני מאשר כי הנ"ל השתייך למגזר החרדי במשך שנתיים לפני מאסרו.

ב. הריני מאשר כי הנ"ל התפלל לפני מאסרו בקביעות

בבית הכנסת _____ כתובת _____ טלפון _____

ג. הנ"ל הקפיד בשנתיים האחרונות לפני מאסרו על אכילת מזון מהדרין (בד"צ) בלבד.

אני מודע לדבר שהצהרה זאת מהווה התחייבות בפני גורמי אכיפת החוק.

תאריך: _____

חתימה וחותמת רב הקהילה

נספח ג'

שירות בתי הסוהר

מחוז: _____

תאריך: _____

טופס זכאות/פסילה לקבלת "מזון מהדרין"

1. פרטי האסיר: _____

מס' אסיר	שם פרטי	שם האב	שם משפחה	בית סוהר

2. () לא קיבל מזון מהדרין () קיבל מזון מהדרין תאריך _____

3. () זכאי לקבלת מזון מהדרין.

4. () אינו זכאי לקבלת מזון מהדרין, מאחר ולא עומד בתנאים לכך:

() מעורב/משתמש בסמים.

() רוכש מוצרי מזון במרכז המכר בכשרות רגילה.

() אוכל את המזון המבושל במטבח האסירים.

() ביצע עבירה הלכתית.

() הכניס מוצרים לא בד"צ באמצעות אשתו שהגיעה להתייחדות.

() הרחקתו מאגף לש"ם עקב אי התאמה.

() אי הקפדה על אורח חיים דתי, כנדרש, בשעות לא שגרתיות, במיוחד.

(דו"ח מנהל האגף רצ"ב).

החלטת הועדה ונימוקיה :

חתימת חברי הועדה :

_____	_____	_____	_____	_____
קמ"ן מחוזי חבר	ק. ניהול אסירים מחוזי - חבר	רב מחוז חבר	סגן הרה"ר חבר	סממ"ז – יו"ר

אישור הרב הראשי לשב"ס: _____

אישור רמ"ל טו"ש: _____

נספח ד'

מחוז: _____
תאריך: _____

טופס לדיון על המשך זכאות לקבלת מזון מהדרין

מס' אסיר	שם	משפחה	אב	ב/ס

1. המלצת רב היחידה על המשך זכאות:
האסיר הנ"ל מקיים/ אינו מקיים התנאים לקבלת מזון מהדרין על כן אני ממליץ/ לא ממליץ להמשך זכאות.
2. מצ"ב העתקי רכישות שביצע הנ"ל במרכז המכר בשלושת החודשים האחרונים.

חתימת רב ביס"ר

החלטת הועדה

האסיר הנ"ל ימשיך/ לא ימשיך לקבל מזון בד"ץ.
נימוקי הועדה לשלילת הזכאות:

סממ"ז - יו"ר סגן הרה"ר רב מחוז ק.אסירים מחוזי קמ"ן מחוזי
חבר חבר חבר חבר חבר

מאשרים:

רמ"ל טו"ש

הרב הראשי